

CAPVT IX.
TITVLI MILITARES

(*Addenda ad vol. I p. 389—567 N. 1986—3914.*)

Constitutiones imperatorum de civitate et conubio veteranorum.
(Diplomata militaria.)

9052 imp. Caesar Vespasianus Augustus pontifex maximus tribunic. potestat. VIII¹, imp. XVIII², p. p., censor, cos. VIII design. VIII³, equitibus et pedestribus, qui militant in alis sex³ Noricorum⁴ et singularium⁵ et Moesica⁶ et Afrorum veterana⁷ et Siliana⁸ et Sulpicia⁹ et cohorte I Flavia Hispanorum¹⁰, quae sunt in Germania¹¹ sub Q. Iulio Cordino Rutilio Gallico¹², qui quina et vicena stipendia aut plura meruerant, quorum nomina subscripta sunt: ipsis liberis posterisque eorum civitatem dedit et conubium cum uxoribus, quas tunc habuissent cum est civitas iis data, aut si qui caelibes essent, cum iis quas postea duxissent dumtaxat singuli singulas. A. d. XVII k. Maias D. Novio Prisco L. Ceionio Commodo cos.¹³

alae Moesiae, cui praest T. Staberius T. f. Qui Secundus¹⁴, gregali: Tertio Marci f. Trevir.

Descriptum et recognitum ex tabula aenea quae fixa est Romae in Capitolio post casam Romuli¹⁵. A. Titini Iusti — C. Alfi Prisci — Q. Lolli Pietatis — M¹⁶ Egnati Celeris — L. Aureli Potiti — L. Turani Maximi — P. Atini Rufi¹⁷.

Tabellae duae aeneae, quae diptychon effecerant, rep. ut dicitur prope Mogontiacum, ubi servantur in museo (v. Domaszewski ‘Alterthümer unsrer heidn. Vorzeit’ vol. V tab. 33 cum commentario p. 181; cf. etiam Ritterling Westd. Korr.-Bl. 1906 p. 20). Est diploma civitatis Romanae equitis alicuius Treverensis, missi honesta missione a. 78 p. Chr. Ut in reliquis plerisque diptychis huius generis, constitutio imperatoris perscripta erat in paginis duabus interioribus, repetita in paginarum exteriorum altera; altera reservata nominibus testium (vide vol. I p. 391. 392). — 1) A. 77/78 (d. 15. Apr. 78, cf. infra not. 13). — 2) Undevicesimum imperator appellatus Vespasianus hoc ipso nono tribuniciae potestatis anno, cf. supra N. 253. — 3) Alae haec nota omnes; atque de plerisque earum (scilicet de omnibus excepta Siliana, cf. not. 8) constabat, eas aliquando tetendisse in Germania inferiore. — 4) Cf. supra N. 2512. 2523, infra N. 9270. — 5) Cf. Tac. hist. 4, 70; Cichorius ap. Pauly-Wissowa I 1261. — 6) Cf. supra N. 1394. 2729 (cum not. 3). — 7) Cf. supra N. 2508. — 8) De ala Siliana cf. infra N. 9139. Eam ali-